

EGZEMPLARZ NR 1

DYREKCJA INWESTYCJI

w **KUTNIE Sp.z o.o.**

99-300 Kutno, ul. Wojska Polskiego 10a

PROGRAM

FUNKCJONALNO - UŻYTKOWY

Nazwa: PRZEBUDOWA BOISKA SPORTOWEGO
W MIEJSCOWOŚCI OSTROWY

Lokalizacja: działka nr 102, 104/18, 104/17, 103/1
obręb: 0011 – Ostrowy
jednostka ewidencyjna: Nowe Ostrowy

Inwestor: Gmina Nowe Ostrowy
Nowe Ostrowy 80
99-350 OSTROWY

Opracował:	Data opracowania:	Podpis
inż. Łukasz Tomalak	01.2023	

Sekretariat: 24 355 23 55
502-272-043

NIP: 775-23-71-323
REGON: 472940619

e-mail: biuro@dikutno.pl

Słownik kodu CPV:

- 74232000-4 Usługi inżynierskie w zakresie projektowania
- 74232200-6 Usługi inżynierii projektowej w zakresie inżynierii lądowej i wodnej
- 74264000-7 Usługi zarządzania budową
- 74262100-4 Usługi nadzorowania placu budowy
- 45233120-6 Roboty w zakresie budowy dróg
- 45111000-8 Roboty w zakresie przygotowania terenu pod budowę i roboty ziemne
- 45233200-1 Roboty w zakresie różnych nawierzchni
- 45233290-8 Instalowanie znaków drogowych
- 45233221-4 Malowanie nawierzchni
- 45233292-2 Instalowanie urządzeń ochronnych
- 45212200-8 Roboty budowlane w zakresie budowy obiektów sportowych
- 45112720-8 Roboty w zakresie kształtowania terenów sportowych i rekreacyjnych
- 45212224-2 Roboty związane ze stadionami
- 45233200-1 Nawierzchnia poliuretanowa;
- 77320000-9 Usługi utrzymania terenów sportowych;
- 45112720-8 Roboty w zakresie kształtowania terenów sportowych i rekreacyjnych;
- 45453000-7 Roboty remontowe i renowacyjne;
- 45231300-8 Roboty budowlane w zakresie budowy wodociągów i rurociągów do odprowadzania ścieków
- 45233440-8 Roboty budowlane w zakresie budowy rurociągów do odprowadzania ścieków
- 45111291-4 Roboty w zakresie zagospodarowania terenu
- 45311000-0 Roboty w zakresie okablowania oraz instalacji elektrycznych
- 45314300-4 Instalowanie infrastruktury okablowania
- 45316100- 6 Instalowanie urządzeń oświetlenia zewnętrznego

Spis treści

1. OPIS OGÓLNY PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA	5
1.1 Wstęp	5
1.2 Zakres zamówienia	5
2. ZAKRES PRAC PRZEWIDZIANYCH DO ZAPROJEKTOWANIA I WYKONANIA	5
3. ISTNIEJĄCE ZAGOSPODAROWANIE TERENU	6
3.1 Stan istniejący	6
4. UWARUNKOWANIA FORMALNO-PRAWNE I KONTRAKTOWE	6
5. DOKUMENTACJA PROJEKTOWA - WYMAGANIA	10
5.1 Zakres i warunki opracowania dokumentacji projektowej	10
5.2 Ogólne właściwości funkcjonalno-użytkowe	11
5.3 Szczegółowe właściwości funkcjonalno-użytkowe	11
5.3.1. Boisko do piłki nożnej	11
5.3.2 Bieżnia sportowa.....	12
5.3.3 Zaplecze Sportowe	13
5.3.4 Dojścia i dojazdy.....	14
5.3.5. Zieleń i ukształtowanie terenu	14
5.3.6. Nawierzchnia	14
5.3.7. Podbudowa.....	16
5.4 Zawartość dokumentacji projektowej	16
6. ZAKRES ROBÓT BUDOWLANYCH:	16
6.1 Ogólne wymagania dotyczące robót budowlanych	16
6.2 Osoby odpowiedzialne za realizację w zakresie robót budowlanych	18
6.3 Wymagania dotyczące zastosowania nowych materiałów budowlanych.....	20
6.4 Kontrola jakości robót.....	19
7. ODBIORY ROBÓT	19
7.1 Kolejne etapy odbioru robót	19
7.2 Dokumentacja powykonawcza	19
7.3 Odbiory gwarancyjne	20
8. INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA	21
8.1 Zasady ogólne prowadzenia prac	21
8.2 Zakres robót.	21
8.3 Wskazanie elementów zagospodarowania działki lub terenu które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi	21
8.4 Zagrożenia w trakcie robót	21

8.5	Instruktaż pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych	21
8.6	Techniczne i organizacyjne środki zaradcze.....	23
8.7	Uwagi.....	24

9. CZĘŚĆ RYSUNKOWA - orientacyjna

10. SZACUNKOWY PRZEDMIAR ROBÓT

CZĘŚĆ OPISOWA

1. OPIS OGÓLNY PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

1.1 Wstęp

Niniejszy program funkcjonalno - użytkowy jako dokument stanowi podstawę do:

- Przygotowania oferty przetargowej przez Wykonawcę
- Przeprowadzenia procedury wyboru Wykonawcy w trybie ustawy Prawo Zamówień Publicznych
- Zawarcia umowy pomiędzy Zamawiającym i Wykonawcą na wykonanie dokumentacji projektowej i wykonanie robót budowlanych

Ilekoć w PFU posłużono się pojęciami: „należy”, „powinno” lub podobnymi uznaje się, że te pojęcia są tożsame i używane zamiennie a zwroty, w których zostały użyte uznaje się za stanowiące zobowiązanie Wykonawcy.

Przedmiotem zamówienia jest zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych związanych z budową przebudową boiska sportowego w miejscowości Ostrowy. Wykonawca wykona obiekty w pełni funkcjonalne i wykonane zgodnie z obowiązującymi przepisami które zapewnią bezpieczne użytkowanie obiektu.

Wykonawca nie może wykorzystywać błędów lub opuszczeń w niniejszym PFU do uchylenia się od wykonania odpowiedniej dokumentacji projektowej oraz właściwego wykonania robót czy dostaw, a o ich wykryciu winien natychmiast powiadomić Zamawiającego, który dokona odpowiednich poprawek, uzupełnień , interpretacji.

1.2 Zakres zamówienia

Niniejsze zadanie obejmuje:

Zaprojektowanie i przebudowę boiska sportowego w miejscowości Ostrowy - działka nr 102, 104/18, 104/17, 103/1 obręb 0011 Ostrowy, gmina Nowe Ostrowy, obejmujące:

- przebudowę płyty boiska piłkarskiego o nawierzchni trawiastej z montażem bramek, piłkochwyków, wiat z siedziskami zawodników rezerwowych, tablicy wyników, oraz wyposażenia do utrzymania obiektu,
- budowę bieżni lekkoatletycznej wokół boiska piłkarskiego z nawierzchni poliuretanowej,
- budowę skoczni do skoku w dal i trójskoku
- rozbiórkę istniejących pomieszczeń kontenerowych, remont istniejącego budynku i budowę nowego pawilonu z zapleczem socjalnym, szatniami oraz węzłem sanitarnym.

2. ZAKRES PRAC PRZEWIDZIANYCH DO ZAPROJEKTOWANIA I WYKONANIA

Wykonanie dokumentacji projektowej zgodnie z warunkami technicznymi w skład której

powinny wchodzić:

- Projekty (materiały do pozwolenia na budowę) zawierające wszelkie uzgodnienia pozwalające na skuteczne uzyskanie zgłoszenia na wykonanie prac budowlanych.
- Szczegółowe specyfikacje wykonania i odbioru robót
- Kosztorys z podziałem na branże opracowany metodą uproszczoną
- Inne opracowania - projekty rozbiórek, badania, uzgodnienia itp. niezbędne do wykonania przedmiotu zamówienia.
- Wykonanie robót budowlanych zgodnie z zakresem projektowym, konstrukcyjnym, oraz wymaganiami STWiORB
- Badania geotechniczne
- Zapewnienie nadzoru archeologicznego (w razie konieczności)
- Sporządzenie dokumentacji powykonawczej

3. ISTNIEJĄCE ZAGOSPODAROWANIE TERENU

Inwestycja zlokalizowana jest na terenie Gminy Nowe Ostrowy.

3.1 Stan istniejący

Działki na których planowana jest inwestycja nie są ogrodzone. Na działce nr 102 znajduje się aktualnie boisko o nawierzchni naturalnej trawiastej, wymagające modernizacji, na którym rozgrywane są mecze ligowe w ramach rozgrywek organizowanych przez Łódzki Związek Piłki Nożnej. Na działce znajdują się również istniejące trybuny sportowe oraz dwie wiaty z siedziskami dla zawodników rezerwowych, które wymagają wymiany oraz w przypadku trybun częściowego odnowienia i uzupełnienia siedzisk. Na działce nr 102 oraz częściowo na działce 104/17 znajduje się istniejący budynek kontenerowy do rozbiórki i budynek socjalny wymagający częściowego remontu. Działka, na której jest planowana inwestycja jest uzbrojona w sieć wodociągową, kanalizacji sanitarnej oraz sieć energetyczną. Dojście do istniejącego obiektu jest zapewnione przez istniejący utwardzony wjazd z drogi publicznej.

4. UWARUNKOWANIA FORMALNO-PRAWNE I KONTRAKTOWE

Wykonawca zobowiązany jest do przygotowania i realizacji inwestycji zgodnie z przepisami prawa, wytycznymi oraz normami branżowymi szczegółowymi postanowieniami niniejszego PFU.

W szczególności Wykonawca zobowiązany jest do:

1. Koordynacji prac wykonywanych przez zarządców sieci zarówno podczas prac projektowych jak i podczas wykonywania robót na terenie budowy. Przed przystąpieniem do prac zarządcy sieci planujący wejście na plac budowy przedstawią

- Wykonawcy do akceptacji proponowane harmonogramy prac.
2. Koordynacji prac projektowych objętych zakresem PFU.
 3. Uzyskania własnym staraniem i na własny koszt wszystkich opracowań geotechnicznych, geodezyjnych, badań, pomiarów, warunków technicznych i uzgodnień oraz opinii i decyzji wymaganych prawem, w przypadku konieczności.
 4. Przedstawienia Zamawiającemu do akceptacji planu zagospodarowania, a także dokumentacji projektowej.
 5. Opracowania, uzyskania wymaganych opinii.
 6. Realizacji inwestycji w oparciu o zatwierdzoną i zaakceptowaną przez Zamawiającego dokumentację projektową.
 7. Prowadzenia badań kontrolnych zgodnie z wymogami specyfikacji technicznych.
 8. Prowadzenia dziennika budowy zgodnie z odrębnymi przepisami.
 9. Sporządzenie dokumentacji odbiorowej/powykonawczej - operatu kolaudacyjnego zawierającego wykaz rozliczeń, wyniki badań i pomiarów, inwentaryzację powykonawczą oraz inne elementy wymagane przepisami odrębnymi jak również zapisów umowy z Zamawiającym.
 10. Zaleca się dokonanie przez Wykonawcę wizji lokalnej na terenie objętym przedmiotem zamówienia oraz przeprowadzenie szczegółowej i wnikliwej analizy uwarunkowań lokalizacyjnych i wykonawczych w celu uniknięcia nieprawidłowości w wycenie kosztów inwestycji. Wszelkie koszty związane z przeprowadzeniem wizji lokalnej ponosi Wykonawca.
 11. Wykonawca zobowiązany jest do wykonania wszystkich prac będących przedmiotem zamówienia. Przy wykonywaniu prac niezbędne jest zachowanie wszystkich wymogów jakościowych, technicznych i bezpieczeństwa określonych w obowiązujących przepisach prawa oraz odpowiednich normach, a w szczególności w: Ustawa Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994r. (Dz. U. 2020r. Poz.1333, z późniejszymi zmianami). Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2019r. Poz.1186, z późniejszymi zmianami). Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego Dz. U. 2020 r. poz. 1609. Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa I Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych Dz. U. 2012 poz. 463. Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 r. (Dz. U. 2017r. Poz.880, z późniejszymi zmianami). Ustawa o dozorze technicznym z

dnia 21 grudnia 2000 r., (Dz. U. 2017r. Poz.1040, z późniejszymi zmianami). Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003r. Nr 169, poz. 1650 - tekst jednolity). Polskie i Europejskie Normy.

12. Wykonawca przekaże wykonany przedmiot zamówienia zgodnie z wymaganiami prawa budowlanego oraz ze wszystkimi dokumentami dopuszczającymi obiekt do użytkowania.
13. Wykonawca we własnym zakresie uzyska wszystkie wymagane opinie, zgody, decyzje związane z realizacją przedmiotu zamówienia. Wszelkie koszty w/w uzgodnień i decyzji przez okres budowy ponosi Wykonawca.
14. Przez cały czas realizacji inwestycji wymagane jest oznakowanie prowadzonych robót zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zatwierdzoną organizacją ruchu.
15. Wykonawca zobowiązany jest prowadzić prace w sposób nie uciążliwy z funkcjonowaniem terenów sąsiadujących z inwestycją oraz zapewnić przejezdność ulic i dojazdów do posesji podczas prowadzenia robót.
16. Wykonawca wykona i utrzyma na własny koszt zaplecze budowy wraz z zasileniem w energię elektryczną i wodę oraz je zlikwiduje po zakończeniu prac. W trakcie realizacji inwestycji Wykonawca wystąpi we własnym zakresie do gestorów sieci o wskazanie miejsc poboru mediów na użytek zasilania placu budowy oraz zaplecza budowy.
17. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za dozór mienia na terenie prowadzenia robót.
18. Wykonawca zobowiązany jest do bezwzględnego przestrzegania przepisów BHP i p.poż. podczas realizacji przedmiotu zamówienia. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo wszelkich działań prowadzonych na terenie objętym inwestycją i poza nim a związanych z wykonaniem przedmiotu zamówienia.
19. Wszystkie urządzenia i materiały muszą zostać przez Zamawiającego dopuszczone do wbudowania. Dopuszczenie nastąpi w oparciu o karty zatwierdzeń materiałów/urządzeń obowiązujące u Zamawiającego. Wykonawca zobowiązany jest, na wniosek Zamawiającego, do przedstawienia próbek materiałów i urządzeń proponowanych do wbudowania.
20. Przedstawienie certyfikatów na znak bezpieczeństwa, certyfikatów/deklaracji zgodności z obowiązującymi normami lub innych dokumentów dopuszczających materiały do stosowania na wbudowane wyroby budowlane będą jednym z warunków odbioru robót.
21. Wykonawca zobowiązany jest do zabezpieczenia kompleksowej obsługi geodezyjnej

- podczas realizacji inwestycji (tyczenie i inwentaryzacja powykonawcza w razie konieczności).
22. Inwentaryzację powykonawczą należy wykonać w wersji papierowej i elektronicznej z graficznym odwzorowaniem inwentaryzowanych obiektów, z zachowaniem topologii w układzie współrzędnych 2000 w powiązaniu z mapą zasadniczą obejmującą teren inwentaryzacji.
 23. Przed przystąpieniem do robót należy zlokalizować kolizje z istniejącą infrastrukturą podziemną i nadziemną. W czasie wykonania robót Wykonawca powinien zwracać szczególną uwagę przy wykopach na ewentualne istniejące uzbrojenie podziemne jak: kable energetyczne, sieć wodociągową, kanalizacyjną, telekomunikacyjną itp. oraz ochronę punktów osnowy geodezyjnej będących w kolizji z robotami budowlanymi. Po wykryciu uzbrojenia kolidującego z elementami budowlanymi należy poinformować Zamawiającego oraz uzyskać opinię lub uzgodnienie użytkownika uzbrojenia i usunąć kolizje w uzgodnieniu z użytkownikiem uzbrojenia (jeżeli nie zostanie to uwzględnione w dokumentacji). Wykonawca w cenie ofertowej zobowiązany jest uwzględnić ryzyko związane z usunięciem wszystkich ewentualnych i nieprzewidzianych kolizji, które mogą wystąpić podczas prowadzenia robót z elementami zinwentaryzowanej i niezinwentaryzowanej geodezyjnie infrastruktury podziemnej i nadziemnej.
 24. Wszelkie szkody i uszkodzenia powstałe z winy Wykonawcy zostaną naprawione na jego koszt.
 25. Wykonawca (jeśli to konieczne) uzyska uzgodnienia z zarządcami dróg publicznych odnośnie transportu materiałów.
 26. Wszelkie zniszczenia dróg i nieruchomości w trakcie wykonywania prac Wykonawca naprawi własnym kosztem doprowadzając je do stanu nie gorszego niż pierwotny.
 27. Wykonawca jest zobowiązany zabezpieczyć i chronić przed zniszczeniem zadrzewienie i inne elementy zagospodarowania terenu niepodlegające likwidacji.
 28. Po wykonaniu robót Wykonawca będzie zobowiązany dostarczyć Zamawiającemu kompletną dokumentację powykonawczą (zawierającą m.in.: dokumenty potwierdzające parametry techniczne oraz wymagane normy stosowanych materiałów i urządzeń, wyniki i protokoły badań, sprawdzeń i prób) wraz z inwentaryzacją geodezyjną (w 2 egzemplarzach w wersji papierowej).
 29. Podstawą wyceny jest kalkulacja własna oferenta uwzględniająca opracowanie projektu i realizację robót na podstawie PFU i SIWZ, a wymagania wyszczególnione choćby w jednym z nich są obowiązujące dla Wykonawcy tak, jakby zawarte były w

całej dokumentacji przetargowej.

30. Wykonawca winien opracować wycenę inwestycji metodą uproszczoną z podziałem na poszczególne elementy realizacji.
31. Wycenę należy sporządzić w oparciu o PFU, SIWZ oraz ewentualną wizję lokalną w terenie.
32. W wycenie przedmiotu zamówienia należy uwzględnić wszystkie elementy inflacyjne w okresie realizacji przedmiotu zamówienia oraz uwzględnić wszystkie prace i czynności, które są niezbędne do należytego wykonania całego zakresu prac.
33. Niedoszacowanie, pominięcie oraz brak rozpoznania zakresu przedmiotu umowy nie może być podstawą do żądania zmiany wynagrodzenia umownego ustalonego na podstawie złożonej w postępowaniu przetargowym oferty.

5. DOKUMENTACJA PROJEKTOWA - WYMAGANIA

5.1 Zakres i warunki opracowania dokumentacji projektowej

- Przewidywany zakres opracowania projektowego powinien obejmować: Uzyskanie aktualnej mapy sytuacyjno - wysokościowej do celów projektowych w skali 1:500 (z naniesionymi granicami własności i numerami działek sąsiednich oraz z reperem roboczym),
- Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia (w tym opracowanie karty informacyjnej lub raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w zakresie umożliwiającym uzyskanie decyzji środowiskowej) - jeśli decyzja nakłada obowiązek wykonania urządzeń ochrony środowiska należy uwzględnić je w wykonywanych projektach budowlanych i wykonawczych, w przypadku konieczności - (o ile zajdzie taka konieczność),
- Uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego oraz uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w tym rejonie (przepust na włączeniu drogi) wraz z opracowaniem operatu wodno-prawnego, zawierającego elementy wyszczególnione w Ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne - (o ile zajdzie taka konieczność),
- Uzyskanie decyzji o pozwoleniu na wycięcie drzew kolidujących z planowanymi pracami, oraz projektu nasadzeń (w przypadku konieczności rekompensaty ekologicznej, niekoniecznie w pasach drogowych. Uwaga: Projekty w zakresie związanym z terenami zielonymi należy uzgodnić ze stanowiskiem Ochrony Środowiska Urzędu Gminy Nowe Ostrowy)
- Opracowanie przedmiarów, kosztorysów scalonych.
- Opracowanie specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych,
- Opracowanie Planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
- Uzyskanie wszystkich uzgodnień, decyzji i opinii niezbędnych dla uzyskania

pozwolenia na budowę lub decyzji , lub zgłoszenia.

- Uzyskanie zatwierdzenia Zamawiającego w stosunku do wykonywanych projektów oraz wszelkich opracowań związanych z realizacją niniejszego zamówienia,
- Sporządzenie dokumentacji powykonawczej,
- Przygotowanie dokumentów do pozwolenia na użytkowanie.

5.2 Ogólne właściwości funkcjonalno-użytkowe

Obecnie obiekt jest w złym stanie technicznym. Planowana przebudowa boiska sportowego ma na celu poprawę warunków jego użytkowania oraz podniesienie jego walorów użytkowych. Obiekt stanowił będzie uzupełnienie istniejącego na przyległej działce szkolnej kompleksu sportowo-rekreacyjnego. Dzięki realizacji zadania tereny miejscowości, w których funkcjonowały Państwowe Gospodarstwa Rolne zyskają nowe miejsce do uprawiania sportu, nastąpi również poprawa warunków życia i zdrowia mieszkańców poprzez wzrost aktywności fizycznej. Realizacja przedmiotowej inwestycji w znaczny sposób przyczyni się do poprawy stanu istniejącej infrastruktury sportowej bowiem przedmiotowy obiekt jest boiskiem ogólnodostępnym dla wszystkich mieszkańców. Modernizacja uczyni obiekt wielofunkcyjnym przystosowanym do uprawiania różnych dyscyplin sportu. Ponadto na placu istniejącego boiska rozgrywane są mecze ligowe w ramach rozgrywek Łódzkiego Związku Piłki Nożnej.

Dzięki realizacji zadania Gmina Nowe Ostrowy oraz mieszkańcy miejscowości zyskają nowy zmodernizowany obiekt infrastruktury sportowej, a przedmiotowa inwestycja przyczyni się do wzrostu atrakcyjności turystycznej msc. Ostrowy.

5.3 Szczegółowe właściwości funkcjonalno-użytkowe

5.3.1. Boisko do piłki nożnej

Płyta boiska z nawierzchni trawiastej o wymiarach 105m x 68m wewnątrz bieżni, z 1 m trawiastą strefą bezpieczeństwa na zewnątrz wszystkich linii boiska. Piłkochwyty o wysokości 6,0m zabetonować betonem klasy C12/15 w wykonanych wcześniej otworach 60x60cm i głębokości 120cm. Siatka na piłkochwyty polipropylenowa o oczkach min 5cmx5cm. Zaleca się użycia mieszanki traw do nawierzchni trawiastej o następującym składzie: życica wielokwiatowa 4IR 1 - 25%, życica trwała BARLICUM - 22%, życica trwała BARLICUM - 28%, życica wielokwiatowa BARTERRA - 7%, życica wielokwiatowa BARTERRA - 18%. Powierzchnia boiska 7140m². Płytę boiska należy zabezpieczyć specjalistyczną siatką zapobiegającą powstawaniem kretowisk. Wyposażenie boiska: 2 atestowane bramki o wymiarach 7,32m x 2,44m w konstrukcji

aluminiowej montowane w tulejach, 2 siatki plecionki do bramek zdejmowane, 2 nowe wiaty z siedziskami dla zawodników rezerwowych, tablica wyników o wymiarach 100cm x 250cm wyposażona w wyświetlacze LED prezentujące minimum aktualny wynik oraz czas meczu z możliwością sterowania radiowego, wózek do malowania linii boiska wyposażony w zbiornik o pojemności min 13,5L. Koła wózka pneumatyczne. Wiaty dla zawodników rezerwowych wykonać należy z profili stalowych zamkniętych ocynkowanych ogniowo, wiatę należy pokryć płytami z poliwęglanu komorowego min gr.6mm. Wiata powinna być wyposażona w 12 siedzisk. Istniejące trybuny należy odnowić w postaci uzupełnienia elementów konstrukcji o brakujące siedziska dla kibiców. Wszystkie materiały muszą posiadać odpowiednie atesty i certyfikaty zgodnie z obowiązującymi normami, Prawem Budowlanym oraz przepisami PZH.

5.3.2 Bieżnia sportowa

Bieżnia 4-torowa okrężna o długości 400 m

Założenia:

- długość promienia łuku - 36,500m
- długość promienia linii pomiarowej (linia biegu) na torze 1 - 36,800m
- długość prostej - 84,390m
- długość wirażu mierzona po linii łuku - 114,668m
- długość wirażu mierzona po linii biegu - 115,611m
- długość bieżni mierzona po zewn. linii krawężnika - 398,116m
- długość bieżni mierzona po linii biegu - 400,001m
- szerokość torów (po zewn. stronie zawiera linię o szer.0,05m) - 1,220m
- długość okrążenia biegu z przeszkodami mierzona po linii biegu - 396,084m-
- nachylenie poprzeczne bieżni – 0,8-1,0% w kierunku płyty boiska
- nachylenie podłużne bieżni 0,1% na odcinkach 50m

Oznakowanie stadionu powinno być wykonane zgodnie z przepisami WA i PZLA aktualnymi na dzień wykonywania prac budowlanych na stadionie.

Bieżnia prosta – jako przedłużenie odcinka prostego bieżni okrężnej o długości 130m (110m plus strefa startu i wybiegi) 3m przed linią startu + 17m wybiegi, 1m strefa bezpieczeństwa po obydwóch stronach bieżni prostej, w której nie mogą znajdować się żadne elementy stałe, np. słupki ogrodzenia, lampy itp. oraz odkryte elementy wykonane z betonu, na które upadek stwarza niebezpieczeństwo kontuzji zawodnika - muszą one być pokryte specjalnymi nakładkami gumowymi lub przynajmniej nawierzchnią syntetyczną.

Podbudowa bieżni przepuszczalna, obrzeża betonowe oddzielające sąsiednie elementy terenu od płyty boiska;

Skocznia do skoku w dal i trójskoku

Zaprojektowano dwusieczkową skocznnię do skoku w dal i trójskoku z bezpośrednio stykającymi się rozbiegami o szerokości 1,22 m ($\pm 0,01$ m) każdy, (skok w dal i trójskok do jednej wspólnej zeskocznii). Rozbieg wyznaczony jest białymi liniami o szerokości 0,05m. Nawierzchnia rozbiegu syntetyczna (ostatnie 13m na rozbiegach do trójskoku o grubości 20 mm). Wzdłuż dłuższych boków i krawędzi końcowej zeskocznii należy zamontować tzw. łapacze piasku o szer. min 50cm. Zeskocznia o wymiarach 8x4,02m. Rozbieg usytuowano w zakolu bieżni. Maksymalne nachylenie podłużne 0.1% a poprzeczne 0,8%. Dla skoczni w dal odległość między belką do odbicia i bliższym końcem zeskocznii wynosi 2m. Dla skoczni do trójskoku odległość między belką do odbicia i bliższym końcem zeskocznii wynosi dla mężczyzn 13m, a dla kobiet 11m. Belki do odbicia dla skoku w dal i trójskoku powinny posiadać certyfikat WA. Zeskocznia powinna być wypełniona miękkim i wilgotnym piaskiem tak, aby poziom piasku był równy poziomowi rozbiegu (piasek rzeczny płukany frakcji do 2mm z dodatkiem maksymalnie 5% wagowo piasku o frakcji do 0,2mm).

5.3.3 Zaplecze Sportowe

Zaplecze sportowe dostosowane do potrzeb bazy treningowej obiektu sportowego lekkoatletycznego będzie znajdować się częściowo w pomieszczeniach istniejącego budynku kompleksu sportowego wymagającego remontu. Zakres prac remontowych obejmował będzie ocieplenie jednej ściany budynku styropianem gr. 15cm (około 20m²), wykonanie ściany działowej (około 20m²), wykonanie podsufitki (około 80m²) i oświetlenia w części magazynowej budynku, instalacja grzejników elektrycznych, montaż drzwi zewnętrznych, pełnych PCV o wymiarach 90x200cm, współczynnik przenikania 1,3 W/m²K, malowanie ścian wewnętrznych (około 210m²) i zewnętrznych budynku (około 114m²). Istniejące zaplecze kontenerowe ze względu na zły stan techniczny należy usunąć.

W nowych budynkach kontenerowych dodatkowych zaplecza sportowego znajdować się będą pomieszczenia niezbędne do funkcjonowania przedmiotowego obiektu:

- pomieszczenia pomocnicze obowiązkowe - 2 szatnie o łącznej powierzchni około 60m² wyposażone w szafki z materiałów odpornych na wilgoć, łazienki wyposażone w min. 3 kabiny prysznicowe, min.3 umywalki, 2 ustępy oraz pisuar.

W zapleczu sportowym należy również przewidzieć miejsce na toaletę

ogólnodostępną, pomieszczenie techniczne (magazyn sprzętu, pomieszczenia warsztatowe), i pomieszczenie dla sędziów, zaplecze administracyjne.

5.3.4 Dojścia i dojazdy

Obsługa komunikacyjna terenu pozostaje bez zmian i zapewniona jest przez istniejące wejścia i wjazdy.

5.3.5. Zieleń i ukształtowanie terenu

Zgodnie z planem zagospodarowania tereny nieutwardzone należy obsiać trawą.

Przewiduje się usunięcie drzew oraz karp drzew, pozostałych po usunięciu drzew kolidujących z projektowanymi elementami zagospodarowania terenu oraz wykonanie nasadzeń zastępczych drzew. Po karpowaniu doły należy zasypać i wyrównać teren a pozostałości po wycince i karpowaniu wywieźć.

Przewiduje się zmianę ukształtowania terenu – dostosowanie rzędnych terenowych do projektowanych elementów zagospodarowania.

5.3.6. Nawierzchnia

Projektuje się nawierzchnię sportową o nawierzchni poliuretanowej gr.14mm na podbudowie przepuszczalnej z kruszyw.

Nawierzchnia powinna mieć parametry mieszczące się w granicach opisanych poniżej:

Określany parametr Wymagana wartość

Grubość min. [mm] 13

Wytrzymałość na rozciąganie [MPa] 0,55-0,81

Wydłużenie [%] 44-63%

Współczynnik tarcia:0,5-0,55

Odkształcenia pionowe temp. 23°C: 1,7-1,9,

Amortyzacja w temp 23°C: 36-38

Współczynnik tarcia kinetycznego

Suche: 0,35-0,37

Mokre: 0,30-0,35

Nawierzchnia powinna być przyjazna dla otoczenia i ludzi korzystających z niej, a zawartość związków chemicznych powinna być nie większa niż opisana poniżej:

parametr wartości w mg/l

DOC - po 48 godzinach < 7,5mg/l

ołów (Pb) < 0,005 mg/l

kadm (Cd) < 0,0005 mg/l

chrom (Cr) < 0,005 mg/l

chrom VI (CrVI) < 0,008 mg/l

rtęć (Hg) < 0,0002 mg/l

cynk (Zn) < 1,1

cyna (Sn) < 0,005 mg/l

Należy wykonać nawierzchnię bieżni sportowej z poliuretanu metodą natrysku. Nawierzchnia musi spełniać następujące wymagania:

- aktualne badania dla oferowanego systemu nawierzchnie na zgodność z normą PN-EN 14877:2014,
- raport z badań na mrozoodporność dedykowane dla nawierzchni PU zgodne z procedurą ITB,
- raport z badań na działanie temperatury 80°C zgodnie z PN EN ISO 23999:2018
- atest Higieniczny PZH lub równoważny,
- kartę techniczną nawierzchni poświadczoną przez producenta z określeniem nazwy inwestycji,
- autoryzację producenta nawierzchni wystawioną na wykonawcę z określeniem nazwy inwestycji i gwarancji producenta na oferowaną nawierzchnię,
- badania na bezpieczeństwo ekologicznie nawierzchni potwierdzające wymaganą zawartość związków chemicznych zgodnie z normą DIN 18035-6:2014,
- badania Wielopierścieniowych Węglowodorów Aromatycznych (WWA) dla oferowanego systemu nawierzchni PU
- cechować się wysoką odpornością na uszkodzenia mechaniczne,
- cechować się odpornością na degradację biologiczną, grzyby, bakterie, pleśń
- cechować się łatwością mycia za pomocą ogólnie dostępnych środków utrzymywania czystości,
- cechować się nie wymagalnością konserwacji,
- cechować się odpornością na zmianę wilgotności i promieni UV
- cechować się wysoką wytrzymałością
- powinna eliminować ryzyko ruchów dylatacyjnych oraz wysadzinowych
- posiadać min 2-5 lat gwarancji

Linie rozgraniczające tory biegu należy wykonać w formie wymalowań w kolorze białym

Ponadto Zamawiający wymaga, aby przedstawić na etapie projektowania:

- próbkę oferowanej nawierzchni,
- kartę techniczną oferowanej nawierzchni potwierdzoną przez jej producenta,
- atest PZH lub równoważny dla oferowanej nawierzchni,
- autoryzację producenta nawierzchni sportowych, wystawioną dla wykonawcy na

realizowaną inwestycję wraz z potwierdzeniem gwarancji udzielonej przez producenta na nawierzchnię wraz z określeniem jej warunków.

5.3.7. Podbudowa

Podbudowa przepuszczalna o nawierzchni poliuretanowej. Podbudowę należy oddzielić od pozostałych elementów terenu za pomocą:

- obrzeży betonowych 8x30x100 cm, ustawianych na ławie betonowej z betonu C12/15, z oporem.

5.4 Zawartość dokumentacji projektowej

Dokumentacja projektowa powinna zawierać wszelkie niezbędne projekty, dokumenty, uzgodnienia, badania i analizy, które umożliwią prawidłowe wykonanie zadania. Dokumentacja projektowa powinna być zgodna z obowiązującymi przepisami, normami, wytycznymi, STWiORB oraz z niniejszym Programem Funkcjonalno - Użytkowym. Jeżeli prawo lub inne względy wymagają, aby niektóre dokumenty Wykonawcy były poddane weryfikacji bądź sprawdzeniu przez osoby do tego uprawnione lub uzgodnione przez odpowiednie instytucje, to przeprowadzenie weryfikacji, sprawdzeń bądź uzyskanie uzgodnień będzie przeprowadzone przez Wykonawcę na jego koszt. Wszelkie wymagane uzgodnienia należy dołączyć do dokumentacji projektowej.

Uwaga:

Wykonawca robót przed złożeniem dokumentacji projektowej do zatwierdzenia w stosownych urzędach i instytucjach zobowiązany jest uzyskać pozytywną opinię Zamawiającego.

6. ZAKRES ROBÓT BUDOWLANYCH:

6.1 Ogólne wymagania dotyczące robót budowlanych

- Zakres robót do wykonania zamówienia jest określony w załączonym przedmiarze. Przedmiar jest jednak narzędziem poglądowym co do zakresu i nie stanowi podstawy do roszczeń w przypadku nieścisłości ilościowych.
- Wykonawca jest odpowiedzialny za: prowadzenie robót zgodnie z umową, za jakość zastosowanych wyrobów i wykonywanych robót, za ich zgodność z dokumentacją projektową, wymaganiami projektu organizacji robót i poleceniami Zamawiającego,
- W ramach robót Wykonawca zobowiązany jest do usunięcia kolizji, tj. wszystkich przeszkód, które mogą wystąpić przy realizacji zadania. Dotyczy to urządzeń podziemnych i nadziemnych, poprzecznych i wzdłużnych takich jak: teletechnika, energetyka, rurociągów dla różnych mediów i innych obiektów mających wpływ na prawidłową realizację zadania,

- Wykonawca na własny koszt dokona naprawy ewentualnie uszkodzonych kabli oraz innych urządzeń w trakcie robót,
- W przypadku zniszczenia w trakcie prac budowlanych punktów osnowy geodezyjnej, reperów, znaków regulacji, itp., Wykonawca jest zobowiązany do ich odtworzenia,
- Dopuszcza się możliwość zastosowania przez Wykonawcę rozwiązań zamiennych (równoważnych) w odniesieniu do: technologii wykonania i wyrobów przyjętych w dokumentacji projektowej. Zmiany przed ich wprowadzeniem winny uzyskać akceptację Zamawiającego, Projektanta oraz właściciela bądź użytkownika danego obiektu/urządzenia,
- Wykonawca ponosi odpowiedzialność za dokładne wytyczenie w planie i wyznaczenie wysokości wszystkich elementów robót zgodnie z wymiarami i rzędnymi określonymi w dokumentacji projektowej lub przekazanymi na piśmie przez Zamawiającego. Następstwa jakiegokolwiek błędu spowodowanego przez Wykonawcę w wytyczeniu i wyznaczeniu robót zostaną, jeśli wymagać będzie tego Zamawiający, poprawione przez Wykonawcę na jego koszt. Sprawdzenie wytyczenia robót lub wyznaczenia wysokości przez Zamawiającego nie zwalnia Wykonawcy od odpowiedzialności za ich dokładność,
- Decyzje Zamawiającego dotyczące akceptacji lub odrzucenia wyrobów i elementów robót będą oparte na wymaganiach sformułowanych w dokumentach umowy, dokumentacji projektowej, a także w obowiązujących normach i wytycznych. Polecenia Zamawiającego będą wykonywane nie później niż w czasie przez niego wyznaczonym, po ich otrzymaniu przez Wykonawcę, pod groźbą zatrzymania robót. Skutki finansowe z tego tytułu ponosi Wykonawca,
- Roboty ziemne wykonawca zobowiązany jest prowadzić w taki sposób, aby nie spowodowały one utraty stabilności korpusu drogowego i skarpy,
- Wszystkie roboty powinny być wykonane zgodnie z przepisami, instrukcjami, wytycznymi budowy i odbiorów obiektów infrastruktury drogowej pod nadzorem uprawnionych pracowników,
- Wykonawca w ramach ceny kontraktu jest zobowiązany do zorganizowania zaplecza budowy, przestrzegając przy tym przepisów prawa, szczególnie w zakresie BHP, zabezpieczeń przeciwpożarowych, wymogów Państwowej Inspekcji Pracy oraz Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zaplecze ma spełniać wszystkie wymogi w zakresie sanitarnym, technicznym, administracyjnym, gospodarczym i magazynowym.
- Wykonawca w ramach ceny kontraktu zobowiązany jest do zapewnienia i utrzymania bezpieczeństwa terenu budowy oraz robót podczas trwania aż do zakończenia i bezusterkowego odbioru końcowego.
- Wykonywane roboty muszą być stale nadzorowane przez zgłoszonego w umowie Kierownika Budowy/Kierowników Robót,
- W okresie zimowym Wykonawca zobowiązany jest na własny koszt do zabezpieczenia

i ochrony placu budowy oraz do utrzymania tymczasowej organizacji ruchu,

6.2 Osoby odpowiedzialne za realizację w zakresie robót budowlanych

Zgodnie z umową, osobą odpowiedzialną na etapie procesu projektowania jest Kierownik Budowy i ewentualnie Kierownicy Robót branżowych. Osoba, która na bieżąco konsultuje i omawia szczegóły dotyczące realizacji robót budowlanych w danym zakresie, musi być wpisana do umowy jako Kierownik Budowy lub Kierownik Robót. Zamawiający nie będzie konsultować realizacji robót z innymi osobami poza Kierownikiem Budowy lub Kierownikami Robót. Wszystkie odbiory robót: zanikających i ulegających zakryciu, częściowe oraz końcowe muszą odbywać się przy udziale Kierownika Budowy lub Kierowników Robót (odpowiednich w danej branży). W przypadku nieobecności Kierownika Budowy lub Kierownika Robót (odpowiedniej branży), Zamawiający może odstąpić od odbioru, a Wykonawca powinien wystąpić ponownie z wnioskiem o odbiór do Zamawiającego.

6.3 Wymagania dotyczące zastosowania nowych materiałów budowlanych

Wszystkie zakupione przez Wykonawcę wyroby wchodzące w zakres zadania muszą posiadać wymagane deklaracje właściwości użytkowych świadectwa dopuszczenia i odpowiadać aktualnym normom i muszą być nowe. Inspektor Nadzoru Inwestorskiego może dopuścić do użycia tylko te materiały i wyroby budowlane które:

- > są oznakowane znakiem CE, co oznacza jego zgodność z normą zharmonizowaną, europejską oceną techniczną lub krajową specyfikacją techniczną;
- > są oznakowane znakiem budowlanym, wskazującym, że wyrób budowlany jest zgodny z Polską Normą lub krajową oceną techniczną;
- > posiadają deklarację właściwości użytkowych wskazującą, że wyrób budowlany jest zgodny z Polską Normą lub krajową oceną techniczną;

Wszystkie materiały i wyroby zakupione przez Wykonawcę niezbędne dla realizacji zadania Wykonawca dostarcza na swój koszt z uwzględnieniem kosztów transportu, załadunku, wyładunku, ewentualnych przeładunków wyrobów oraz transportu technologicznego. Co najmniej na trzy tygodnie przed zaplanowanym wykorzystaniem jakichkolwiek materiałów przeznaczonych do robót, Wykonawca przedstawi Inspektorowi Nadzoru do zatwierdzenia. Wykonawca zobowiązany jest dostarczyć szczegółowe informacje dotyczące proponowanego źródła wytwarzania, zamawiania lub wydobywania tych materiałów jak również odpowiednie świadectwa badań laboratoryjnych oraz próbki materiałów. Zatwierdzenie partii materiałów z danego źródła nie oznacza automatycznie,

że wszelkie materiały z danego źródła uzyskają zatwierdzenie. Wykonawca zobowiązany jest do prowadzenia badań w celu wykazania, że materiały uzyskane z dopuszczonego źródła w sposób ciągły spełniają wymagania STWiORB w czasie realizacji robót.

6.4 Kontrola jakości robót

Wykonawca jest odpowiedzialny za pełną kontrolę jakości robót i stosowanych wyrobów. Wykonawca zapewni w razie potrzeby odpowiedni system kontroli, włączając w to personel, laboratorium, sprzęt, zaopatrzenie i wszystkie urządzenia niezbędne do pobierania próbek i badań wyrobów oraz robót. Wykonawca będzie przeprowadzał pomiary i badania wyrobów oraz robót z częstotliwością zapewniającą stwierdzenie, że roboty wykonano zgodnie z wymaganiami zawartymi w dokumentacji projektowej i specyfikacji technicznej. Minimalne wymagania co do zakresu badań i ich częstotliwości ustala Inspektor Nadzoru. Wszystkie koszty związane z organizowaniem i prowadzeniem badań wyrobów i robót ponosi

Wykonawca. Wykonawca będzie dokonywał w Dzienniku Budowy zapisy dotyczące postępu prac budowlanych.

7. ODBIORY ROBÓT

7.1 Kolejne etapy odbioru robót

Odbiór robót jest to ocena robót wykonanych przez Wykonawcę. Odbioru robót dokonuje Zamawiający.

Roboty podlegają następującym etapom odbioru:

- odbiorowi robót zanikających i ulegających zakryciu,
- odbiorowi częściowemu,
- odbiorowi końcowemu,
- odbiorowi gwarancyjnemu.

7.2 Dokumentacja powykonawcza

Dokumentacja powykonawcza powinna zawierać :

- kopię umowy zawartej pomiędzy Zamawiającym i Wykonawcą wraz z aneksami oraz ewentualne umowy z podwykonawcami,
- pozwolenie na budowę / zgłoszenie robót,
- dziennik(i) budowy,

- przyjętą do realizacji dokumentację projektową z naniesionymi, przyjętymi do realizacji zmianami i poprawkami, wprowadzonymi w trakcie realizacji umowy- dla wszystkich branż,
- protokoły odbiorów częściowych i końcowych,
- wyniki kontroli jakości, wyniki pomiarów geodezyjnych, atesty na wbudowane wyroby, prefabrykaty i urządzenia, świadectwa dopuszczenia do stosowania;
- recepty i ustalenia technologiczne,
- wykaz usterek i wad stwierdzonych w trakcie odbiorów częściowych wraz z potwierdzeniami ich usunięcia;
- rysunki i opisy służące realizacji obiektu (w miarę potrzeby),
- operaty geodezyjne wykonane w trakcie realizacji budowy,
- książki/karty obmiaru w miarę potrzeby,
- dziennik montażu (tylko dla przypadku realizacji obiektu budowlanego metodą montażu)
- geodezyjne pomiary powykonawcze.
- inwentaryzacja wykonana na kopii mapy zasadniczej, poświadczoną stosowną klauzulą przez Ośrodki Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej
- korespondencje i inne dokumenty, mogące mieć istotny wpływ na przebieg odbioru,
- inne dokumenty wymagane art. 57 ust. 1 i 2 Ustawy Prawo Budowlane odpowiednio do zakresu wykonywanych robót; Dokumentacja powykonawcza powinna być przekazana zamawiającemu w 2 egz. w formie papierowej oraz w 2 egz. w formie elektronicznej w formacie nieedytowalnym i edytowalnym inwentaryzację w uzgodnieniu z Zamawiającym. Po zakończeniu robót Wykonawca złoży uaktualnioną mapę inwentaryzacji powykonawczą dla terenów na których prowadzone były prace i terenów przyległych do Właściwego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej i przekaze Zamawiającemu pisemne potwierdzenie przekazania. Równocześnie Wykonawca dostarczy Zamawiającemu kopie tejże mapy.

7.3 Odbiory gwarancyjne

Komisyjne przeglądy gwarancyjne odbywać się będą, według uznania Zamawiającego, nie rzadziej niż raz w roku i zawsze kiedy Zamawiający uzna to za uzasadnione w okresie obowiązywania gwarancji. Zamawiający sporządza protokół odbioru, który podpisują strony umowy. W protokole odbioru gwarancyjnego strony określą zakres usterek i termin do ich usunięcia.

8. INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

8.1 Zasady ogólne prowadzenia prac

Wszystkie roboty budowlane powinny być prowadzone zgodnie z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia robót budowlanych. Dotyczy to zwłaszcza prac prowadzonych na wysokości, w wykopach czy strefie urządzeń dźwigowych. Kierownik robót zobowiązany jest do sporządzenia „planu bioz”.

8.2 Zakres robót.

- Przebudowa boiska do piłki nożnej
- Wykonanie bieżni sportowej
- Rozbiórka istniejących budynków kontenerowych
- Budowa zaplecza sportowego
- Remont istniejącego budynku

8.3 Wskazanie elementów zagospodarowania działki lub terenu które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi

Nie dotyczy

8.4 Zagrożenia w trakcie robót

Ze względu na miejsce realizacji (teren przyszkolny) należy zwrócić szczególną uwagę na właściwe zabezpieczenie placu budowy (wygrodzenia terenu) przed dostępem osób niepowołanych.

8.5 Instruktaż pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych

Szkolenia w dziedzinie bhp dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, przeprowadza się jako:

- szkolenie wstępne
- szkolenie okresowe.

Szkolenia te przeprowadzane są w oparciu o programy poszczególnych rodzajów szkolenia. Szkolenia wstępne przechodzą wszyscy nowo zatrudniani pracownicy przed

dopuszczeniem do wykonywania pracy. Obejmuje ono zapoznanie pracowników z podstawowymi przepisami bhp zawartymi w Kodeksie pracy, w układach zbiorowych pracy i regulaminach pracy, zasadami bhp obowiązującymi w danym zakładzie pracy oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy. Szkolenie wstępne na stanowisku pracy powinno zapoznać pracowników z zagrożeniami występującymi na określonym stanowisku pracy, sposobami ochrony przed zagrożeniami, oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tym stanowisku.

Pracownicy przed przystąpieniem do pracy, powinni być zapoznani z ryzykiem zawodowym związanym z pracą na danym stanowisku pracy.

Fakt odbycia przez pracownika szkoleń oraz zapoznania z ryzykiem zawodowym, powinien być potwierdzony przez pracownika na piśmie oraz odnotowany w aktach osobowych pracownika.

Szkolenie wstępne podstawowe w zakresie bhp, powinny być przeprowadzone w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy od rozpoczęcia pracy na określonym stanowisku pracy. Szkolenia okresowe w zakresie bhp dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, powinny być przeprowadzane w formie instruktażu nie rzadziej niż raz na 3 lata.

Na placu budowy powinny być udostępnione pracownikom do stałego korzystania, aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące:

- wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników,
- obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych,
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- udzielania pierwszej pomocy.

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz majster budowy, stosownie do zakresu obowiązków.

Osoba kierująca pracownikami jest obowiązana:

- organizować stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- dbać o sprawność środków ochrony indywidualnej oraz ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem,
- organizować, przygotowywać i prowadzić prace, uwzględniając zabezpieczenie pracowników przed wypadkami przy pracy, chorobami zawodowymi i innymi chorobami związanymi z warunkami środowiska pracy,

- dbać o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń pracy i wyposażenia technicznego, a także o sprawność środków ochrony zbiorowej.

Środki ochrony indywidualnej w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników tych środków powinny zapewniać wystarczającą ochronę przed występującymi zagrożeniami (np. upadek z wysokości, uszkodzenie głowy, twarzy, wzroku, słuchu). Kierownik budowy jest informować pracowników o sposobach posługiwania się tymi środkami.

8.6 Techniczne i organizacyjne środki zaradcze

Osoba kierująca pracownikami jest obowiązana:

- organizować stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy;
- dbać o sprawność środków ochrony indywidualnej oraz ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem;
- organizować, przygotowywać i prowadzić prace, uwzględniając zabezpieczenie pracowników przed wypadkami przy pracy, chorobami zawodowymi i innymi chorobami związanymi z warunkami środowiska pracy;
- dbać o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń pracy i wyposażenia technicznego, a także o sprawność środków ochrony zbiorowej i ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem.

Na podstawie oceny ryzyka zawodowego występującego przy wykonywaniu robót na danym stanowisku pracy:

- wykazu prac szczególnie niebezpiecznych;
- określenia podstawowych wymagań bhp przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych;
- wykazu prac wykonywanych przez co najmniej dwie osoby;
- wykazu prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej;

Kierownik budowy powinien podjąć stosowne środki profilaktyczne mające na celu:

- zapewnić organizację pracy i stanowisk pracy w sposób zabezpieczający pracowników przed zagrożeniami wypadkowymi oraz oddziaływaniem czynników szkodliwych i uciążliwych;
- zapewnić likwidację zagrożeń dla zdrowia i życia pracowników głównie przez stosowanie technologii, materiałów i substancji nie powodujących takich zagrożeń.

W razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników,

osoba kierująca pracownikami obowiązana jest do niezwłocznego wstrzymania prac i podjęcia działań w celu usunięcia tego zagrożenia.

Pracownicy zatrudnieni na budowie powinni być wyposażeni w środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, zgodnie z tabelą norm przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego opracowaną przez pracodawcę.

Środki ochrony indywidualnej w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników tych środków powinny zapewniać wystarczającą ochronę przed występującymi zagrożeniami (np. upadek z wysokości, uszkodzenie głowy, twarzy, wzroku, słuchu). Kierownik budowy obowiązany jest informować pracowników o sposobach posługiwania się tymi środkami.

Szczegółowe zabezpieczenie ludzi przed zagrożeniami należy określić w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zwanym „planem bioz”.

8.7 Uwagi

Na budowie powinny być urządzone punkty pierwszej pomocy obsługiwane przez wyszkolonych w tym zakresie pracowników. Jeżeli roboty są wykonywane w odległości większej niż 500 m od punktu pierwszej pomocy, w miejscu pracy powinna znajdować się przenośna apteczka. Teren budowy powinien być ogrodzony i zabezpieczony przed wejściem osób postronnych, a tablica budowy powinna być ustawiona w miejscu widocznym. Na tablicy budowy należy podać telefony alarmowe do:

- straży pożarnej (najbliższa jednostka);
- pogotowia ratunkowego (najbliższa jednostka);
- policji (najbliższa jednostka).

Pozostałe numery telefoniczne należy umieścić na tablicy informacyjnej zgodnie z Prawem Budowlanym (projektant, kierownik budowy, inwestor, nadzór budowlany, itp.)

Przed rozpoczęciem robót należy wskazać pracownikom punkt PPOŻ, umożliwić dostęp do źródła zasilania (przylączy budowlanego) maszyn i urządzeń elektrycznych oraz zapewnić dostęp do pomieszczeń sanitarnych (w-c, łazienka, barakowóz z zapleczem socjalnym).

W przypadku stwierdzenia podczas wykonywania robót budowlanych istotnych rozbieżności pomiędzy stanem faktycznym a dokumentacją, należy o tym fakcie bezzwłocznie poinformować Projektanta.